



# Quảng Trị

NĂM THỨ HAI

SỐ: 276

Chủ nhật

5/4/2026

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH QUẢNG TRỊ  
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN TỈNH QUẢNG TRỊ

Email: baoquangtri@gmail.com  
www.baoquangtri.vn

**ĐƯA NGHỊ QUYẾT CỦA ĐẢNG VÀO CUỘC SỐNG**

## Khi thiện nguyện

# không còn khoảng cách

Xem bài trang 2



Trao quà cho người dân và học sinh 2 bản Hôi Rầy, Nước Đắng, năm 2023 - Ảnh: T.L

**Khát vọng làm giàu**

trên quê hương

TRANG 3

TRANG 7

**Trạm xanh**

và những đôi mắt ướt

# Khi thiện nguyện không còn khoảng cách

## Tỏa sáng như ngọn đèn trước biển

Khởi đầu từ phong trào tình nguyện của sinh viên Trường đại học Hàng hải Việt Nam, năm 2009, NTN Hải Đăng được thành lập, trực thuộc Hội Liên hiệp Thanh niên (LHTN) TP. Hải Phòng.

Nhớ lại hành trình đạp xe xuyên Việt năm 2013 kéo dài 37 ngày từ TP. Hải Phòng đến đất Mũi Cà Mau, Chủ nhiệm NTN Hải Đăng Đỗ Minh Hà chia sẻ: Qua mỗi một tỉnh thành, nhóm tiếp nhận được hàng chục nghìn chữ ký kêu gọi bảo vệ môi trường, đồng thời phối hợp với các tổ chức đoàn thanh niên trên địa bàn triển khai nhiều hoạt động như tặng quà; tri ân gia đình thương binh, liệt sĩ; thăm viếng nghĩa trang liệt sĩ... với nguồn kinh phí huy động trên 100 triệu đồng... Chuyến hành trình xuyên Việt đã giúp các tình nguyện viên (TNV) Hải Đăng lớn lên, định hình hướng hoạt động lâu dài cho nhóm với thông điệp "Đi để lớn hơn. Đi để kết nối. Đi để lan tỏa yêu thương khắp mọi miền đất nước, như ngọn đèn luôn tỏa sáng trước biển".

Tại TP. Hải Phòng cũng như các tỉnh, thành phố trong cả nước, qua 17 năm kể từ ngày thành lập, NTN Hải Đăng phối hợp với các cấp đoàn, hội LHTN; kết nối với các nhà tài trợ vận động, tổ chức hàng trăm chuyến thiện nguyện với chủ đề như: "Tết yêu thương", "Tết thiếu nhi", "Trung thu cho em", "Mùa hè xanh", "Mùa đông ấm"... hướng đến người nghèo, gia đình chính sách, trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn, đặc biệt chú trọng đến vùng sâu, vùng xa, đồng bào dân tộc thiểu số; các địa phương thường xuyên chịu nhiều thiên tai.

Từ thành phố "Hoa phượng đỏ", NTN Hải Đăng mang yêu thương tỏa đi muôn nơi. Phó Chủ nhiệm NTN Hải Đăng Nguyễn Bách Diệp cho biết: Năm nào nhóm cũng có những chuyến thiện nguyện xa, phần lớn hướng về các địa bàn miền núi, vùng sâu, vùng xa. Năm 2021, tổ chức chương trình "Tình nguyện mùa đông" tại xã La Pán Tán, tỉnh Yên Bái cũ, trị giá 150 triệu đồng; vận động, kêu gọi xây dựng điểm trường Tiểu học và THCS Pú Đao, tỉnh Lai Châu, trị giá 500 triệu đồng; tổ chức chương trình "Cặp sách trao em" tại tỉnh Cao Bằng, nguồn

Năm 2013, trên hành trình đạp xe xuyên Việt gây quỹ từ thiện, các bạn trẻ: Đỗ Minh Hà, Nguyễn Bách Diệp, Phạm Xuân Thiện, Đào Văn Chương thuộc nhóm tình nguyện (NTN) Hải Đăng, TP. Hải Phòng có dịp dừng chân tại tỉnh Quảng Bình cũ (nay là tỉnh Quảng Trị). Cảm nhận được những tình cảm trân quý của người dân nơi đây, thấu hiểu hết cuộc sống còn rất nhiều khó khăn của bà con, nhất là đồng bào và trẻ em dân tộc thiểu số..., từ đó NTN Hải Đăng đã nhiều lần mang yêu thương đến với dải đất miền Trung đầy nắng gió này.



Các tình nguyện viên Hải Đăng cắt tóc miễn phí cho trẻ em Bru-Vân Kiều 2 bản Hôi Ráy, Nước Đắng, năm 2023 - Ảnh: T.L

kinh phí 250 triệu đồng. Năm 2023, tổ chức Tết Trung thu cho hơn 1.000 cháu thiếu nhi và xây cầu tại bản Tà Ghênh, xã Lao Chải, tỉnh Lào Cai, tổng kinh phí 350 triệu đồng.

Năm 2024, xây cầu dân sinh và tặng quà cho người dân, học sinh tại tỉnh Yên Bái cũ, nguồn kinh phí 150 triệu đồng; tổ chức chương trình "Cặp sách trao em" và hỗ trợ tuyến đường điện năng lượng mặt trời cho 2 bản ở xã Lượng Minh, tỉnh Nghệ An, kinh phí hơn 200 triệu đồng; xây dựng điểm trường tiểu học tại bản Cha Nga, tỉnh Nghệ An, nguồn kinh phí 1,1 tỉ đồng. Năm 2025, tặng quà chương trình "Chung tay xoa dịu nỗi đau da cam" tại tỉnh Hà Tĩnh, trị giá 100 triệu đồng; tổ chức chương trình "Xuân yêu thương" ở 2 xã Lao Chải, La Pán Tán, tỉnh Yên Bái cũ, kinh phí 200 triệu đồng; hỗ trợ tỉnh Thái Nguyên phục hồi sau lũ, trị giá 180 triệu đồng... Hạnh phúc của các TNV Hải Đăng là đi bất cứ nơi đâu, làm bất cứ việc gì cũng đều nhận được sự sẻ chia, yêu thương của người dân. Giai đoạn 2021-2025, tổng kinh phí TNV Hải Đăng vận động cho các chương trình thiện nguyện đạt trên 7 tỉ đồng.

## Duyên nợ với Quảng Trị

Năm 2016, sau trận lũ lịch sử gây thiệt hại nặng nề cho Nhân dân các địa



Vượt sông Long Đại đến với các bản Hôi Ráy, Nước Đắng, xã Trường Sơn, năm 2023 - Ảnh: T.L

**Chương trình thiện nguyện "Cùng em đến trường" do NTN Hải Đăng tổ chức tại các bản Hôi Ráy, Nước Đắng, xã Trường Sơn diễn ra vào các ngày 4, 5/4/2026 với nguồn kinh phí huy động trên 200 triệu đồng, sẽ hỗ trợ lương thực, nhu yếu phẩm cho đồng bào; xây dựng 1 công trình thanh niên; tặng xe đạp, thư viện, cặp sách, sách vở, đồ dùng học tập cho học sinh và tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ...**

phương dọc hai bờ sông Gianh, thông qua sự kết nối, NTN Hải Đăng đã đến hỗ trợ người dân xã Quảng Minh, TX. Ba Đồn cũ (nay là xã Nam Gianh, tỉnh Quảng Trị). Từ đó đến nay, NTN Hải Đăng đều dành nhiều tình cảm tốt đẹp cho người dân tỉnh Quảng Bình cũ, Quảng Trị mới qua những chuyến thiện nguyện nghĩa tình.

Với các TNV Hải Đăng, hành trình "vượt núi, băng

rừng" theo tuyến đường 20 Quyết Thắng giúp đỡ đồng bào Ma Coong, xã biên giới Thượng Trạch vào năm 2021 trở thành một kỷ niệm đẹp không bao giờ quên. Chị Nguyễn Bách Diệp nhớ lại: "Lần đầu tiếp xúc với đồng bào dân tộc thiểu số Quảng Bình, các TNV đều rất ngỡ ngàng vì bất đồng ngôn ngữ. Thế nhưng, qua các hoạt động tình nguyện của Hải Đăng, mọi người trở nên gần gũi

hơn. Nhờ đó, chương trình "Mùa đông ấm" do NTN Hải Đăng tổ chức thành công tốt đẹp với tổng kinh phí trên 250 triệu đồng".

Sau chương trình "Mùa đông ấm" tại xã Thượng Trạch, năm 2023, NTN Hải Đăng trở lại tỉnh Quảng Bình cũ qua dự án "Cặp sách trao em" tại 2 bản Hôi Ráy, Nước Đắng, xã Trường Sơn. Chủ nhiệm NTN Hải Đăng Đỗ Minh Hà chia sẻ: "Dù thời gian chuẩn bị ngắn, nhưng khi nghe Hải Đăng tổ chức hành trình thiện nguyện ở Quảng Bình thì nhận được sự ủng hộ rất rộng rãi từ các nhà hảo tâm, qua đó huy động nhiều quà tặng cho trẻ em và người dân như: 76 suất quà giúp đồng bào Bru-Vân Kiều gồm gạo, nước mắm, dầu ăn, bánh kẹo; cặp, sách, vở, đồ dùng học tập cho học sinh tiểu học; bút màu, bánh kẹo, gấu bông, đồ chơi cho học sinh mầm non; tổ chức một bữa ăn ngon gồm gà rán, xúc xích, nước ngọt cho trẻ em; trao 2 sân chơi gồm 2 xích đu, 1 cầu trượt và 2 thư viện sách cho các điểm trường ở 2 bản; tặng xe đạp cho học sinh nghèo vượt khó..., kinh phí toàn bộ chương trình hơn 300 triệu đồng".

Từng được sống, trải nghiệm và thấu hiểu cuộc sống còn nhiều khó khăn của đồng bào Bru-Vân Kiều ở 2 bản Hôi Ráy, Nước Đắng, xã Trường Sơn, tháng 4/2026, NTN Hải Đăng quyết định trở lại bằng chương trình thiện nguyện "Cùng em đến trường", quy mô hơn với sự đồng hành của rất nhiều nhà hảo tâm trong và ngoài nước.

"Với người dân vùng sâu, vùng xa, đồng bào dân tộc thiểu số tỉnh Quảng Bình trước đây và tỉnh Quảng Trị bây giờ mà NTN Hải Đăng từng gắn bó, chúng tôi thấu hiểu hơn lúc nào hết phải đến tận nơi, trao tận tay, chân thành cùng mọi người. Bởi quà tặng dù lớn, dù nhỏ tình cảm của NTN Hải Đăng, của người dân Hải Phòng và các nhà hảo tâm trao gửi", chị Mai Thanh Thúy, đại diện Quỹ từ thiện "Trung Thu yêu thương" tại châu Âu, người đồng hành trong chuyến thiện nguyện về các bản Hôi Ráy, Nước Đắng lần này chia sẻ.

**NGÔ THANH LONG**

# Khát vọng làm giàu trên quê hương

**Không chọn rời quê lập nghiệp, anh Trần Thế Quang ở thôn Phù Trích, xã Nam Gianh quyết tâm làm giàu trên chính mảnh đất chôn rau cắt rốn bằng nghề sản xuất gạch terrazzo. Với doanh thu hơn 10 tỉ đồng/năm, Công ty TNHH Xây dựng tổng hợp Quang Lập của gia đình anh trở thành điểm sáng trong phát triển kinh tế tư nhân, tạo việc làm cho nhiều lao động tại địa phương. Phóng viên (P.V) Báo và phát thanh, truyền hình Quảng Trị đã có cuộc trò chuyện với anh Trần Thế Quang về hành trình lập thân, lập nghiệp trên mảnh đất quê hương.**

● **P.V:** *Thưa anh, giữa xu hướng người trẻ thường tìm đến các thành phố lớn để lập thân, lập nghiệp, vậy cơ duyên nào đã giữ chân anh ở lại quê nhà và bén duyên với nghề sản xuất gạch terrazzo?*

- **Anh Trần Thế Quang:** Thực ra, quyết định này đến từ sự quan sát thực tế. Gia đình tôi vốn có truyền thống làm nghề vận tải vật liệu xây dựng. Những năm tháng lăn lộn trên các công trình, tôi nhận thấy nhu cầu sử dụng gạch terrazzo để lát vỉa hè, sân vườn tại địa phương và các vùng lân cận rất lớn, nhưng nguồn cung chất lượng tại chỗ lại khan hiếm. Hầu hết gạch phải vận chuyển từ nơi khác đến, vừa bất tiện, giá thành lại cao.

Năm 2016, với quyết tâm bứt phá, gia đình tôi đã mạnh dạn đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị, mở xưởng sản xuất gạch terrazzo. Việc này vừa đáp ứng nhu cầu của các công trình trên địa bàn, vừa tận dụng được nguồn nhân lực dồi dào tại địa phương.

● **P.V:** *Mười năm trước, khi gạch đỏ truyền thống vẫn chiếm ưu thế, việc chuyển sang sản xuất gạch terrazzo chắc hẳn là một bước đi đầy mạo hiểm?*

- **Anh Trần Thế Quang:** Đúng vậy, thời điểm mới bắt tay vào sản xuất gạch terrazzo gia đình tôi gặp khá nhiều khó khăn. Máy móc mới lạ, công nhân chưa thạo việc, và cái khó nhất là tâm lý "ngại cái mới" của khách hàng. Những lô

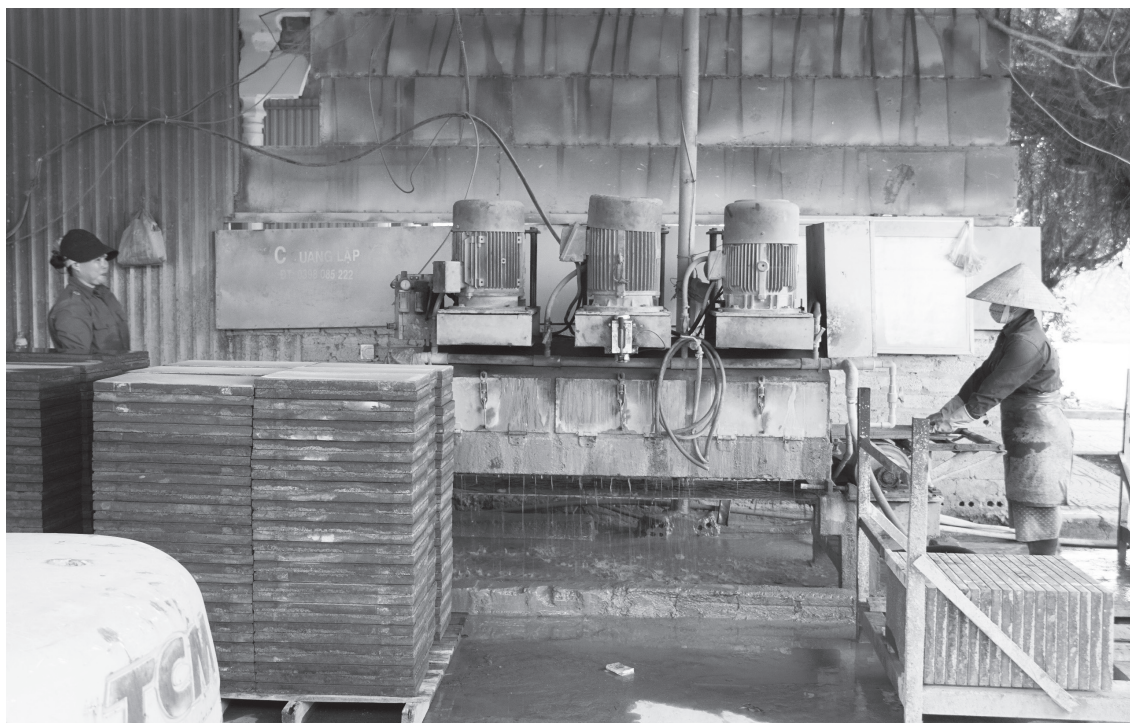
hàng đầu tiên đạt chuẩn về kỹ thuật nhưng tiêu thụ rất chậm. Nhưng nhờ sự kiên trì của các thành viên trong công ty trong khâu tiếp cận thị trường, dần dần sản phẩm gạch terrazzo được nhiều khách hàng tin tưởng, đón nhận.

● **P.V:** *Hiện nay, thương hiệu gạch của công ty đã có chỗ đứng trên thị trường. Anh có thể chia sẻ về quy trình để tạo ra những viên gạch vừa chịu lực tốt, vừa có tính thẩm mỹ cao?*

- **Anh Trần Thế Quang:** Chúng tôi làm ra từng viên gạch bằng sự tận tâm và tuân thủ tuyệt đối kỹ thuật. Một viên gạch tốt phải hội tụ đầy đủ các yếu tố. Về nguyên liệu: Tất cả đá mịn, xi măng, bột màu đều được cân đo chính xác, không có chuyện ước lượng bằng mắt. Về công nghệ: Máy đúc áp lực cao giúp viên gạch đạt độ nén cực đại, loại bỏ

các kẽ hở không khí bên trong, từ đó chống thấm và chống nứt tốt hơn. Về quy trình hậu kỳ: Đây là khâu tôi chú trọng nhất. Gạch sau khi đúc phải được "dưỡng", tức là phơi tự nhiên 3 - 4 ngày để kết cấu ổn định, sau đó mới đưa vào máy mài bóng bề mặt để lộ ra những vân đá đẹp mắt. Cuối cùng, chúng tôi tiếp tục phơi thêm 4 ngày nữa mới cho xuất xưởng.

Chính nhờ sự tỉ mỉ trong từng khâu sản xuất, sản phẩm gạch của Quang Lập không chỉ có độ bền vượt trội mà còn đa dạng về mẫu mã, đáp ứng tốt các công trình công cộng lẫn dân dụng. Sản phẩm của công ty được khách hàng lựa chọn cho nhiều công trình như: Lát vỉa hè, công viên, khuôn viên sân vườn... Hiện nay, mỗi năm công ty cung ứng ra thị trường hơn 100.000m<sup>2</sup> gạch các loại.



**Không chỉ làm giàu cho gia đình, công ty của anh Trần Thế Quang còn tạo việc làm cho nhiều lao động tại địa phương - Ảnh: L.CHI**



**Công ty TNHH Xây dựng tổng hợp Quang Lập cung ứng ra thị trường khoảng 100.000m<sup>2</sup> gạch mỗi năm - Ảnh: L.CHI**

● **P.V:** *Một điểm cộng lớn cho mô hình của anh là tính thân thiện với môi trường. Anh có thể chia sẻ rõ hơn về giá trị "xanh" này?*

- **Anh Trần Thế Quang:** Sản xuất gạch đỏ truyền thống thường phải dùng đất sét và đốt lò, gây mất đất nông nghiệp và ô nhiễm khói bụi. Trong khi đó, gạch terrazzo tận dụng đá mịn - một loại phế thải rắn trong quá trình khai thác khoáng sản. Việc biến phế phẩm thành sản phẩm hữu ích không chỉ giúp giảm giá thành mà còn góp phần bảo vệ môi trường xanh - sạch - đẹp hơn.

Gạch terrazzo được ứng dụng phổ biến nhờ các ưu điểm, như: Hoa văn, màu sắc đa dạng, kích thước phù hợp, giá thành cạnh tranh. Đây cũng là loại gạch được xếp hạng là một trong những loại gạch lót tiết kiệm và thân thiện với môi

trường, phù hợp với định hướng phát triển vật liệu xây dựng trong tương lai.

● **P.V:** *Sau những thành công đã đạt được, dự định tiếp theo của anh là gì, nhất là trong bối cảnh giá nguyên liệu đầu vào đang biến động?*

- **Anh Trần Thế Quang:** Cái khó hiện nay của ngành sản xuất vật liệu xây dựng chính là nguồn nguyên liệu đầu vào tăng cao và ngày càng khan hiếm hơn. Chi phí đầu vào từ xăng dầu đến cát, đá, xi măng chuyên dụng cho sản xuất tăng giá gây khó khăn cho các doanh nghiệp nói chung và ngành sản xuất vật liệu xây dựng nói riêng. Dù giá cả vật tư, nguyên liệu tăng nhưng đối với thị trường vẫn yêu cầu giá thành sản phẩm thấp, điều này khiến cho doanh thu và hiệu quả, lợi nhuận sản xuất kinh doanh không thực sự như kỳ vọng. Mặc dù vậy, Công ty TNHH Xây dựng tổng hợp Quang Lập vẫn cố gắng giữ được chất lượng sản phẩm tốt nhất, đồng thời tăng cường hợp tác với các đối tác là nhà thầu xây dựng, chủ đầu tư dự án để tìm kiếm nguồn khách hàng mới có nhu cầu lớn, tạo việc làm ổn định cho người lao động.

Thời gian tới, công ty sẽ tiếp tục đầu tư thêm trang thiết bị, mở rộng quy mô nhà xưởng để tăng sản lượng, hướng tới chiếm lĩnh các thị trường rộng lớn hơn trong và ngoài tỉnh, tạo thêm việc làm cho nhiều lao động địa phương.

● **P.V:** *Cảm ơn anh về cuộc trò chuyện!*

**LAN CHI (thực hiện)**

• HOÀNG MINH ĐỨC

## Ánh sáng niềm tin

Kính tặng Đại tá, họa sĩ, Anh hùng LLVT Lê Duy Ứng

Cửa ngõ Sài Gòn xoáy tròn cơn lốc bụi  
Hai người bạn cùng quê bất chợt gặp nhau  
Người lính bộ binh đội nặng trên đầu  
Người lính xe tăng ôm xích sắt thể cùng bạn.

"Ai còn sống nhớ ngày giỗ người ngã xuống"  
Ba mươi cây số thôi - Khoảng cách cuối cùng  
Bóng đêm ập xuống đôi mắt người anh hùng  
Lời thề hẹn bỗng chìm ngập trong khói súng.

Trên tháp pháo, anh biết đôi mắt mình đã hồng  
Không còn ánh mặt trời nhưng anh nhìn thấy giang sơn  
Anh thấy ngọn lửa bùng lên cháy sáng đêm đen  
Ngọn lửa trái tim với bao dòng máu nóng.

Mười đầu ngón tay mò mẫm trên thép lạnh  
Chấm vào vũng máu trào ra từ hốc mắt bị thương  
Anh vẽ hình Người, Chủ tịch Hồ Chí Minh  
Bức chân dung hình thành từ những tế bào bỏng rát.

Ảnh Bác Hồ hiện lên trên nền cờ Tổ quốc  
Lá cờ Đảng soi đường cho những bước chân  
"Con nguyện dâng Người tuổi thanh xuân"  
Nét chữ viết bằng máu niềm tin chiến thắng.

Bức họa vẫn sáng rực giữa mùi thuốc súng  
Chiếc xe tăng bỗng trở thành ngôi đền di động  
Cửa ngõ Sài Gòn, người bạn ngã xuống vì độc lập tự do  
Ánh sáng niềm tin đỏ rực màu cờ.



Minh họa: H.H

• NGUYỄN THỊ BỘI NHIÊN

## Quảng Trị đẹp tươi

Quảng Trị đẹp lắm người ơi  
Núi sông một dải muôn màu thắm tươi  
Quảng Trị ở giữa sơn hà  
Hiền Lương, Thạch Hãn sáng ngời chiến công.

Nhật Lệ, mẹ Suốt anh hùng  
Non Mai, sông Hãn nối liền Phong Nha  
Nay sông Gianh lung linh đổi mới  
Thành phố hoa hồng bên sóng Biển Đông.

Hồ khoan Lệ Thủy thắm tình  
Cùng hò Như Lệ đẩy đưa mái chèo  
Đô thị vàng trên đồi Lao Bảo  
Trường Sơn huyền thoại, đường 9 oai hùng.

Thành Cổ vinh quang soi dòng Thạch Hãn  
Lũ không chìm được sức mạnh Hải Lăng  
Tới Đông Lê nghe câu bay bổng  
Lên Cha Lo trùng điệp mây ngàn.

Cửa Tùng xanh, Sơn Đoòng huyền bí  
Mỹ Thủy nước sâu hấp dẫn đầu tư  
Bánh mặt trăng, chuông ngân Sắc Tứ  
Đào Yến nghìn thu yên giấc tướng tài.

Khe Sanh thơm cà phê phố núi  
Vươn mình cùng chiến thắng Tà Con  
Quảng Trị ở giữa sơn hà  
Quê nhà xây dựng đẹp giàu, văn minh.

• Tạp bút

# Dệt thổ cẩm giữa đại ngàn



Nghệ nhân Hồ Văn Hôi truyền dạy nghề dệt thổ cẩm cho các thanh niên dân tộc Pa Kô ở xã La Lay - Ảnh: S.H

Có những ngày tôi lang bạt cùng cơn gió cuối mùa thu thổi miền trường qua núi rừng miền biên ải. Bên cung đường như chảy về trong nắng tháng tư, loài hoa trắng bắt đầu nở rộ khắp các triền đồi, nương rẫy hay e ấp bên mái hiên nhà sàn người Bru-Vân Kiều, Pa Kô. Hoa trắng tinh khôi tỏa làn hương mê đắm gọi mời trai, gái Bru-Vân Kiều, Pa Kô xúng xính trong

sắc màu thổ cẩm hện hò bên suối, trên nương. Hoa gợi mở để ánh hồi quang trong ký ức chưa xa chảy tràn tâm trí của nhiều nghệ nhân về câu chuyện thăng trầm nghề dệt thổ cẩm cứ bát ngát tựa núi rừng Trường Sơn, chờ che cho đồng bào dân tộc Bru-Vân Kiều, Pa Kô.

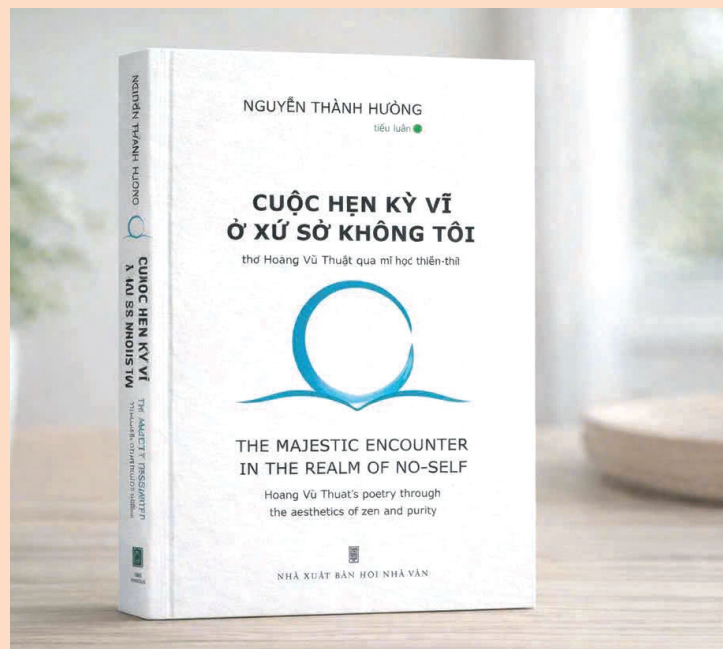
Đứng dưới tán hoa trắng phớt hồng tựa mây hồng, mây trắng từ đỉnh núi xa thăm thẳm bay về ngủ quên trên

thân cây khẳng khiu, xù xì mọc lên từ đá sỏi, nắng gió Trường Sơn, người nghệ nhân mang gùi đựng mấy tấm thổ cẩm ra phiên chợ Khe Sanh đã miên man câu chuyện với tôi rằng, thuở người Bru-Vân Kiều dùng bước chân thiên di qua bao mùa rẫy để lập bản, lập làng đã dập dìu, lách cách thoi đưa của khung dệt thổ cẩm. Nhìn qua cửa sổ nhà sàn, đã thấy người già, người trẻ Bru-Vân Kiều say sưa với đường tơ, sợi chỉ dệt nên những tấm thổ cẩm đẹp tựa sắc hoa núi rừng. Đến mùa lễ hội như: Lễ lấp lỗ (hay lễ tría lúa), lễ ra mắt, lễ chia hồn lúa, lễ ăn cơm mới, lễ mở kho thóc... sắc thổ cẩm lên ngôi khi trai, gái ca múa trong trang phục thổ cẩm. Người già dùng tấm vải thổ cẩm để quấn quanh người; lớp trung niên thì dùng áo, quần để tiện lợi cho việc lên nương, rẫy; lớp trai trẻ dùng khổ để phô bày cơ bắp, thể hiện sự dũng mãnh, can trường của những người con của núi rừng. Còn phụ nữ thì dùng áo và váy. Muốn dệt nên áo, quần, khổ, váy, người Bru-Vân Kiều mang gùi vào tận rừng sâu để tìm cây rừng về xe sợi rồi dệt vải. Vải dệt ra có màu trắng, họ lại tiếp tục vào rừng tìm lá, rễ cây để pha màu rồi nhuộm với các màu sắc chủ đạo là đen và đỏ. Qua

bao mùa rẫy, nhịp sống hiện đại, năng động dần gõ cửa từng căn nhà sàn của nhiều bản làng đồng bào dân tộc Bru-Vân Kiều. Người già trong các bản làng còn lưu luyến với bản sắc văn hóa dân tộc mình nên vẫn mặc trang phục thổ cẩm truyền thống, nhưng thế hệ trẻ với lối sống năng động nên không còn mặn mà với trang phục thổ cẩm... Đó là lý do khiến nhiều khung dệt thổ cẩm bị phủ bụi theo thời gian.

Trong những ngày lang thang nơi miền biên ải, tôi đã gặp nghệ nhân Hồ Văn Hôi ở bản Pa Nho, xã Khe Sanh. Nghệ nhân Hồ Văn Hôi chia sẻ: Trước tình trạng nghề dệt thổ cẩm truyền thống đang lụi tàn, mai một theo thời gian, ông quyết tâm tìm đến các bản, làng của người Bru-Vân Kiều, Pa Kô để gặp các nghệ nhân xin học nghề dệt thổ cẩm. Chiếc áo đầu tiên tự tay ông thực hiện phải mất mấy tuần mới dệt xong. Đến bây giờ, danh tiếng về nghề dệt thổ cẩm của ông đã vang đến nhiều bản làng đồng bào dân tộc Bru-Vân Kiều, Pa Kô. Dù vậy nhưng nghệ nhân Hồ Văn Hôi không bao giờ bằng lòng với những kết quả đạt được. Năm 2020, khi biết tin chị Đoàn Thị Nga, một người am hiểu về nghề dệt thổ cẩm của

# CUỘC HẸN CỦA TỈNH THỨC



**Tập Cuộc hẹn kỳ vĩ ở xứ sở không tôi (thơ Hoàng Vũ Thuật qua mỹ học thiền - tịnh) của tác giả Nguyễn Thành Hưởng - Ảnh: H.Đ.K**

1. Khép lại *Cuộc hẹn kỳ vĩ ở xứ sở không tôi* (thơ Hoàng Vũ Thuật qua mỹ học thiền - tịnh) - chuyên luận của Nguyễn Thành Hưởng, NXB Hội Nhà văn, 2026 - người đọc có cảm giác như vừa bước qua một tịnh viên nhiều lớp. Không phải sự choáng ngợp bề mặt, mà là một cảm giác thanh sạch: Có mùi cỏ non, hơi sương muộn, tiếng gió lùa qua những phiến lá mỏng; và ở đâu đó, dưới tầng im lặng, có những sợi ánh sáng tâm linh đang chảy về phía mình.

Không cao đàm khoát luận, không "tỏ ra", cuốn sách tạo dư ba bằng chính sự điềm nhiên, hiền minh, thanh tĩnh của người viết - người đã dành nhiều năm sống trong chữ, thờ cùng chữ, nghe được vọng âm của chữ.

Và như mọi hành trình tâm linh, chuyên luận không chỉ làm ta sáng thêm về thơ Hoàng Vũ Thuật, mà còn thay đổi cách ta đối diện với ngôn từ. Ta đứng chậm lại. Ta nhìn sâu hơn. Ta để mình được đầy tràn hơn dưới ánh sáng tĩnh lặng mà Nguyễn Thành Hưởng đã tinh tế phơi mở.

2. Có hai kiểu phê bình: Phê bình chinh phục, coi văn bản là chiến trường, lấy lý thuyết làm khí giới; và phê bình thấu cảm, lấy sự lắng nghe làm điểm tựa. Nguyễn Thành Hưởng thuộc kiểu thứ hai.

Sự lắng nghe này không thụ động, mà là một trạng thái tinh thần tỉnh thức: Nhận biết được những động cựa rất khẽ khàng trong văn bản, những thay đổi nhiệt độ tinh tế trong ngôn từ, những khoảng trắng chứa nhiều hơn cả nghĩa. Trong thơ Hoàng Vũ Thuật, nơi mà một chữ có thể đứng đơn độc trong một dòng, nơi mà một dấu phẩy có thể tạo ra một vùng khí mới, nơi mà một vệt sáng có thể mở ra cả một chiều tâm linh, thì người đọc biết lắng nghe là người duy nhất có thể thông tỏ được độ sâu thứ hai của chữ.

Và Nguyễn Thành Hưởng đã thực hiện điều đó bằng một trực giác thẩm mỹ của một nhà khoa học biết gìn giữ sự sáng suốt và tự chủ của mình.

3. Hoàng Vũ Thuật là nhà thơ của những chuyển động tinh sạch và mong manh, như sương. Ở ông, không có những tuyên ngôn ồn ào, những đúc kết lớn lao, những cảm xúc cực tả. Nhưng chính sự tiết chế, tự nhiên như hơi thở ấy làm cho thơ ông mang một thứ năng lượng của chiều sâu. Giống như một mặt nước trong: Càng nhìn kĩ, càng thấy nhiều, và điều ta thấy không chỉ là cảnh dưới nước, mà còn là bóng mình.

Chuyên luận của Nguyễn Thành Hưởng đưa ta đến một điểm nhìn mới: Hoàng Vũ Thuật không chỉ là một tiếng nói riêng biệt của thơ Việt hiện đại, mà còn là một thi sĩ ở ranh giới giữa hữu hình và vô hình. Thơ ông là nơi những sự vật nhỏ nhất - chiếc bóng, vệt khói, tiếng chim, giọt mưa - đều mang sức nặng triết học của một tồn tại đã qua quá trình cảm nghiệm, chiêm nghiệm.

Trong cách lí giải ấy, thi sĩ Hoàng Vũ Thuật hiện ra không phải như một người cố gắng "đại tự sự", mà như một người để điều lớn (nếu có) tự nói qua mình. Nguyễn Thành Hưởng

đã thính nhạy nghe ra, như một khách tri âm đặc biệt.

4. Một trong những khoảnh khắc đẹp nhất của chuyên luận là khi nó trêu xuất được cách cái tôi chủ thể tự tan rã để thành vô ngã trong thơ Hoàng Vũ Thuật. Sự tan rã này không phải là khủng hoảng. Nó là sự rụng của chín, sự tan của sương, sự mở của nụ, sự biến hóa của ánh sáng.

Có những bài thơ bắt đầu bằng cái tôi rất rõ: Cảm, nhớ, mong, buồn... Nhưng chỉ một lúc sau, cái tôi ấy mờ dần, loãng dần, rồi mở ra một vùng không gian khác, nơi mà chủ thể không còn trung tâm, nơi mà thế giới lên tiếng bằng chính luật vận hành của nó.

Nguyễn Thành Hưởng nhận ra điều đó không phải bằng triết lí chung chung có sẵn, hay bằng lí thuyết thời thượng ráo hoảnh, mà bằng cách đọc thi pháp, tức đọc sâu vào văn bản, làm việc cùng văn bản.

Đó là sự "tan" của chủ thể thi sĩ một khi đã đi tận cùng cái tôi đầy tràn. Và đến lượt, sự "tan" ấy đã chạm gặp cái nhìn của một nhà phê bình tuy có phần "ngoại đạo" văn chương nhưng lại luôn sống cùng chữ và thờ cùng thiền - tịnh.

5. Trong nhiều trang viết đẹp của chuyên luận, ánh sáng hiện lên như một chủ thể. Nó không chỉ soi cảnh. Nó biết cất lời. Nó biết chuyển hóa. Nó biết dụ dẫn người đọc từ nơi này sang nơi khác.

Nguyễn Thành Hưởng chỉ ra ánh sáng trong thơ Hoàng Vũ Thuật không phải là ánh sáng vật lí, mà là ánh sáng tinh thần: Một phần của nhận thức, một phần của sự bung mở nội tâm. Những câu thơ để ánh sáng "chảy tràn ly", "đổ lên vai", "nâng dậy đời tôi" không còn là mô tả, mà đã thành những hình thái của sát na chứng ngộ.

Nhờ phân tích ánh sáng như một bản thể thứ hai của Hoàng Vũ Thuật, cuốn sách nói rằng thi sĩ không viết để làm đẹp thế giới, mà để mở thế giới, để đặt người đọc vào vùng sáng của một tri giác mới, dịu dàng hơn, thâm sâu hơn.

6. Hoàng Vũ Thuật buồn theo cách riêng: Buồn nhưng không đóng khép, không nặng trĩu. Chỉ như một lọn mây không chịu mắc cạn, cứ thong dong vờn qua đỉnh núi.

Nguyễn Thành Hưởng nhìn ra điều ấy, và gói nén bằng một giọng tỉnh táo: Nỗi buồn trong thơ Hoàng Vũ Thuật là nỗi buồn tất nhiên tất yếu của con người, đặc biệt là "loài thi sĩ". Không thể triệt tiêu nỗi buồn, nên chỉ còn cách khả dĩ là sống chung với nó, và chiếu rọi nó bằng ánh sáng của minh triết.

Thơ Hoàng Vũ Thuật có những câu chạm đến sự trống rỗng, sự vô nghĩa của đời sống. Nhưng thay vì gieo vào người đọc thứ năng lượng tiêu cực, những câu thơ ấy lại có khả năng tiếp truyền cho người đọc cảm hứng sống, mang lại cho họ cảm giác thanh thản bình yên.

7. Cuốn sách của Nguyễn Thành Hưởng đề xuất, kiến tạo một phương cách đọc: Đọc là đối thoại không ồn ào, để nghe được cả vọng âm từng con chữ; người đọc là căn nhà oa trũ, trong trạng thái mọi cánh cửa mở toang. Chỉ có mở lòng mở trí thì mới có được những cuộc gặp gỡ diệu kì.

Ta đọc thơ, nhưng đồng thời đọc chính mình. Ta đọc trong cõi tĩnh, để nghe được cả những khoảng trắng vô ngôn, để đi xa hơn chính văn bản.

Trong trạng thái ấy, thơ Hoàng Vũ Thuật trở thành người dẫn đường. Còn người viết chuyên luận trở thành chiếc đèn con vạn nhỏ bắc đặt sau vai ta, đủ sáng để ta không lạc, nhưng đủ nhẹ để ta vẫn đi bằng lòng trí mình.

8. Cuốn sách khép lại, nhưng mở ra trong ta một vùng sáng mỏng, vùng mà nhịp sống hằng ngày dễ làm ta bỏ quên. Ánh sáng ấy đến từ tài thơ và đến từ tâm phê bình.

Nguyễn Thành Hưởng không chỉ viết về mỹ học thiền - tịnh, mà còn thực hành chính mỹ học ấy trong phê bình. Ông đặt mình vào trạng thái tỉnh thức để đọc thơ, từ đó trình hiện một phong cách học thuật đọc đáo: Thiền học của phê bình. Đó là lối đọc lấy tĩnh làm trung tâm, lấy lắng nghe làm phương pháp, nơi mà chủ thể phê bình làm mờ mình đi để đối tượng tự hiển lộ bản thể.

*Cuộc hẹn kỳ vĩ ở xứ sở không tôi*, rốt cùng, chính là cuộc hẹn mà mỗi chúng ta phải tự đến - cuộc hẹn với tỉnh thức, với phần tinh khiết và chân thật nhất trong chính mình.

**HOÀNG ĐĂNG KHOA**

Minh họa: H.H

người Pa Kô sống tại bản Cu Tà 2, xã A Bung (nay là xã La Lay) đang hướng dẫn, truyền dạy nghề dệt thổ cẩm ở xã A Bung, nghệ nhân Hồ Văn Hồi đã tìm đến để xin học nghề. Bởi theo ông, thổ cẩm của đồng bào dân tộc Pa Kô luôn có sự khác biệt với thổ cẩm của người Bru-Vân Kiều từ khung dệt, cách dệt cho đến hoa văn, họa tiết, sắc màu chủ đạo. Khi học thạo nghề dệt thổ cẩm, nghệ nhân Hồ Văn Hồi đã dồn tâm huyết, công sức để nghiên cứu cải tiến khung dệt thổ cẩm của người Pa Kô. Sau khi cải tiến, khung dệt thổ cẩm người Pa Kô trở thành khung dệt đứng. Khi dệt có thể ngồi để thực hiện nên dệt nhanh hơn, đa dạng được các sản phẩm dệt thổ cẩm; họa tiết, hoa văn sắc nét và có thể đáp ứng được nhu cầu của nhiều đối tượng sử dụng.

Đối với đồng bào dân tộc Bru-Vân Kiều, Pa Kô, nhạc cụ, làn điệu dân ca, trang phục thổ cẩm... được xem là linh hồn, góp phần làm nên nét văn hóa đặc sắc được lưu giữ, bảo tồn, trao truyền qua nhiều thế hệ. Hiện nay, các nghệ nhân vẫn đang âm thầm nắm giữ "linh hồn" ấy để tiếp tục truyền thụ nghề dệt thổ cẩm cho thế hệ trẻ. Để rồi những dịp lễ, hội hay vào mùa hoa trầu trắng, già, trẻ, trai, gái người Bru-Vân Kiều, Pa Kô lại khoác lên mình những trang phục thổ cẩm, phiêu diêu trong làn điệu dân ca bên bóng núi, lưng đèo.

**SỸ HOÀNG**

# Khởi nghiệp từ nghề truyền thống

**Từ hương thơm tinh dầu trầm gắn liền với tuổi thơ, chị Trần Thị Hồng Vân (SN 1991), Giám đốc Hợp tác xã (HTX) Sản xuất nông nghiệp Vân Lan, phường Đồng Hới đã không ngừng nỗ lực và viết nên câu chuyện khởi nghiệp đầy bản lĩnh. Bằng cách kết hợp tinh hoa truyền thống với máy móc tân tiến, chị không chỉ duy trì nghề truyền thống của gia đình mà còn đưa giọt tinh dầu của địa phương vươn xa, khẳng định vị thế trên thị trường.**



Chị Vân luôn tra soát, chín chu trong từng sản phẩm

- Ảnh: T.P

## Mong muốn lưu giữ nghề gia truyền

Tôi từng biết đến chị Vân qua lời giới thiệu của cán bộ Tỉnh đoàn và lời khen ngợi của những khách hàng đã sử dụng sản phẩm của HTX Sản xuất nông nghiệp Vân Lan. Mãi sau này khi có cơ hội trò chuyện trực tiếp cùng chị, tôi lại càng khâm phục hơn hành trình khởi nghiệp của cô gái trẻ với quyết tâm mang nghề truyền thống của gia đình vươn xa. Chị Vân sinh ra và lớn lên tại thôn Thuận Đức, phường Đồng Sơn trong một gia đình nhiều đời gắn bó với nghề nấu tinh dầu trầm. Thế nên hình ảnh về những nồi tinh dầu thơm ngát, nghi ngút khói không chỉ trở thành một phần trong ký ức mà còn là động lực thôi thúc chị

giữ nghề sau này. Năm 2015, gác lại tấm bằng tốt nghiệp chuyên ngành Kế toán, Trường đại học Duy Tân, Đà Nẵng và cơ hội làm việc tại các thành phố lớn, chị Vân quyết định trở về quê hương để kế thừa và phát triển nghề nấu tinh dầu của gia đình. "Năm 2016, tôi bắt đầu đăng ký hộ kinh doanh. Dù là nghề gia truyền nhưng khi bắt tay vào làm, tôi phải đối mặt với không ít khó khăn. Trước hết là bởi phương pháp nấu thủ công trước đây không còn đáp ứng được số lượng, lại tốn kém nhân lực. Thêm nữa, vòng xoáy thiếu vốn, thiếu người và nỗi lo về thị trường tiêu thụ khiến tôi có lúc rơi vào khủng hoảng thực sự. Nhưng may mắn thời điểm khó khăn ấy, tôi luôn có gia đình ở bên đồng hành, động

viên", chị Vân nhớ lại.

Dẫn chúng tôi tham quan gian hàng trưng bày, nữ giám đốc trẻ cho biết, mùa cao điểm nấu tinh dầu thường bắt đầu từ tháng 4 và kéo dài đến tháng 8 hàng năm. Quy trình tạo ra mẻ tinh dầu đạt chuẩn tương đối tốn thời gian và mất nhiều công đoạn. Theo đó, công nhân sau khi thu hoạch sẽ đem phơi khô nguyên liệu. Bước này giúp lượng tinh dầu được tiết ra nhiều hơn. Tiếp đó, nguyên liệu được đưa vào nồi chưng cất trong vòng từ 8-10 giờ đồng hồ để cho ra sản phẩm tinh dầu vừa có màu đẹp mắt, lại có hương thơm tự nhiên. Để chủ động nguồn nguyên liệu lâu dài, chị Vân trồng 2ha trầm và phối hợp thu mua từ vùng nguyên liệu của người dân địa phương. Sự nghiêm túc trong công việc đã mang lại trái ngọt đầu tiên khi năm 2023, sản phẩm tinh dầu trầm của chị được công nhận đạt chuẩn OCOP.

## Góp phần lan tỏa sản phẩm của quê hương

Sau thời gian dài nỗ lực, năm 2024, chị Vân thành lập HTX Sản xuất nông nghiệp Vân Lan. Tại đây, bên cạnh tinh dầu trầm, cơ sở của chị còn sản xuất, kinh doanh các sản phẩm khác như: Tinh dầu sả, tinh dầu gừng, tinh dầu hoa hồng; cốt gừng, dầu gội thảo mộc, bột ngũ cốc, sản phẩm thiên nhiên dành cho mẹ và bé... để đáp ứng nhu cầu đa dạng của thị trường. Là một khách hàng từng sử dụng sản phẩm của HTX Sản xuất nông nghiệp Vân Lan, chị Trần Ánh Quỳnh, phường Đồng Hới chia sẻ: "Tôi đã nhiều lần mua tinh dầu trầm tại cửa hàng chị Vân để sử dụng và hoàn toàn yên tâm về chất lượng. Tôi cũng giới thiệu sản phẩm với các chị em khác có nhu cầu như mình, mọi người đều có những phản hồi rất tích cực".

Đầu năm 2025, chị Vân tạo bước đột phá khi đưa vào vận hành nhà

xưởng mới rộng 100m<sup>2</sup> với hệ thống nồi nấu điện 2.000 lít hiện đại, thay thế hoàn toàn 2 nồi nấu thủ công với tổng dung tích 600 lít trước đó. Công nghệ này giúp tăng 300% hiệu suất so với nấu truyền thống, giảm bớt nhân công và tiết kiệm chi phí. Nhờ vậy, bình quân mỗi năm, HTX cung ứng ra thị trường từ 130-150 lít tinh dầu trầm. Đặc biệt, dưới sự hỗ trợ của các cơ quan, ban, ngành, đặc biệt là Tỉnh đoàn, sản phẩm của chị Vân đã có mặt tại nhiều hội chợ xúc tiến thương mại, hệ thống siêu thị, nhà hàng và khách sạn trong và ngoài tỉnh.

Không chỉ thực hiện ước mơ cá nhân, chị Vân còn tạo việc làm cho nhiều lao động địa phương với thu nhập bình quân 7 triệu đồng/người/tháng. Nhìn những sản phẩm mang thương hiệu quê hương đi khắp cả nước, chị bộc bạch: "Tôi mong muốn tiếp tục phát triển HTX và sản xuất thêm nhiều sản phẩm mới. Đây không chỉ là giữ nghề truyền thống mà còn là cách để đưa hương vị của quê nhà đi muôn nơi".

**Phó Bí thư Tỉnh đoàn, Chủ tịch Hội LHTN Việt Nam tỉnh Nguyễn Quốc Toàn cho biết, những năm qua, phong trào thanh niên lập thân, lập nghiệp đã lan tỏa sâu rộng trong toàn tỉnh. Trong đó, chị Trần Thị Hồng Vân là một trong những tấm gương tiêu biểu. Ở chị Vân không chỉ có sức trẻ, sự sáng tạo mà còn có tinh thần kiên định, không ngại dấn thân trong quá trình lập thân, lập nghiệp.**

TRÚC PHƯƠNG

## QUẢNG TRỊ TUẦN QUA

### Tuần này, từ ngày 30/3-4/4/2026, trên địa bàn tỉnh đã diễn ra một số sự kiện nổi bật:

- Đoàn đại biểu cấp cao tỉnh Quảng Trị do đồng chí Nguyễn Văn Phương, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy dẫn đầu đã có chuyến công tác tại nước CHDCND Lào.

Trong khuôn khổ chuyến thăm và làm việc tại Lào, đồng chí Bí thư Tỉnh ủy Quảng Trị đã có buổi làm việc và ký biên bản hợp tác giữa tỉnh Quảng Trị với tỉnh Xê Kông, Sà-là-văn, Sạ-văn-na-khệt, Khăm Muôn, Bô-ly-Khăm-xay; thăm Khu lưu niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh ở tỉnh Khăm Muôn; thăm Hội người Việt tại các tỉnh; thăm, động viên Đội 589, Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Quảng Trị đang làm nhiệm vụ tại tỉnh Khăm Muôn; trao các phần quà hỗ trợ an sinh xã hội... Qua đó, thể hiện tình cảm sâu sắc của Đảng bộ, chính quyền và Nhân dân tỉnh Quảng Trị với các tỉnh bạn tại nước CHDCND Lào; mong muốn thắt chặt hơn nữa quan hệ hữu nghị, đoàn kết đặc biệt giữa hai bên.

- Sáng 2/4, tại Khu di tích quốc gia đặc biệt Thành Cổ Quảng Trị, Ban Chỉ đạo quốc gia về

tim kiếm, quy tập và xác định danh tính hài cốt liệt sĩ tổ chức lễ phát động "Chiến dịch 500 ngày đêm đẩy mạnh thực hiện tìm kiếm, quy tập và xác định danh tính hài cốt liệt sĩ". Mục tiêu của chiến dịch là tìm kiếm, quy tập được khoảng 7.000 hài cốt liệt sĩ; hoàn thành việc lấy mẫu hài cốt liệt sĩ đối với các mộ chưa xác định được thông tin trong các nghĩa trang liệt sĩ và hài cốt liệt sĩ tìm kiếm, quy tập được; giám định ADN khoảng 18.000 mẫu hài cốt liệt sĩ; xây dựng, hoàn thiện và đưa vào vận hành cơ sở dữ liệu gen thân nhân liệt sĩ chưa xác định được thông tin phục vụ công tác đối sánh xác định danh tính hài cốt liệt sĩ.

- Đồng chí Phan Phong Phú, Phó Chủ tịch UBND tỉnh, Tổ trưởng Tổ công tác kiểm tra, đôn đốc, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, đẩy mạnh giải ngân vốn đầu tư công trên địa bàn tỉnh đã có buổi kiểm tra tiến độ thực hiện Dự án thành phần 1- Đường ven biển tại xã Sen Ngự và xã Cam Hồng. Trên cơ sở kiểm tra thực tế, đồng chí Phó Chủ tịch UBND tỉnh nhấn mạnh, năm 2026 là năm cuối cùng thực hiện dự án. Thời gian còn

lại không còn nhiều, nên không thể chậm trễ, kéo dài. Để giải ngân dự án đúng tiến độ, chủ đầu tư cần bám sát công trình, phối hợp với các đơn vị, địa phương đôn đốc, kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc; nếu không hoàn thành đúng tiến độ để ra, người đứng đầu đơn vị phải chịu trách nhiệm.

- Ngày 2/4, Hội Nhà báo tỉnh Quảng Trị tổ chức đại hội đại biểu lần thứ I, nhiệm kỳ 2026-2031. Đại hội đã đánh giá và tổng kết các hoạt động báo chí, hoạt động của hội trong những năm qua, từ đó xác định phương hướng, mục tiêu cho nhiệm kỳ 2026-2031 với chủ đề: "Đoàn kết - Đổi mới - Bản lĩnh - Chuyên nghiệp - Nhân văn".

Đại hội đã bầu Ban Chấp hành Hội Nhà báo tỉnh Quảng Trị khóa I, nhiệm kỳ 2026-2031 với 11 ủy viên; bầu Ban Kiểm tra Hội Nhà báo tỉnh Quảng Trị khóa I, nhiệm kỳ 2026-2031. Đây là sự kiện chính trị-nghề nghiệp có ý nghĩa quan trọng, đánh dấu bước phát triển mới của đội ngũ những người làm báo của tỉnh trong giai đoạn mới.

TH.H (tổng hợp)

# Trạm Xanh và những đôi mắt ướt

**Sáng cuối tuần, Trạm Xanh đầy nắng. Những chú chó nhỏ đón từng đoàn khách lạ bằng sự quán quýt, thân thiện. Nguyễn Thị Thu Thảo (phường Đồng Hới) xuất hiện giữa vòng vây của đám nhỏ bốn chân. Với Thảo, ngã rẽ cuộc đời không nằm ở hành trình xê dịch rực rỡ, mà chỉ đơn giản là nằm ở ánh mắt của một chú chó nhỏ yếu ớt cần cứu vớt. Để rồi từ đó, một Trạm Xanh ra đời, trở thành nơi trú ngụ của những chú chó, mèo bị bỏ rơi.**

## Những đôi mắt ướt

Đó là cách mà cô gái 32 tuổi nói khi nhắc về những chú chó, mèo nhỏ đang được nuôi dưỡng, chăm sóc tại Trạm Xanh. Cũng chính những đôi mắt ướt đến tội nghiệp ấy đã cuốn hút cô bước vào một hành trình ngược đường, ngược nắng và... không giống ai: Cứu hộ và chăm sóc chó, mèo bị bỏ rơi.

Thu Thảo tốt nghiệp đại học chuyên ngành Kế toán, giỏi ngoại ngữ, từng có thời gian dài làm việc tại một doanh nghiệp du lịch lớn. Cuộc sống của cô trước đây là những chuyến đi tour rộn ràng, chinh phục những cung đường mạo hiểm, gặp gỡ nhiều du khách trên khắp thế giới. Nhưng rồi một ngày, Thảo quyết định dừng lại mọi thứ. Thảo bảo rằng cô từng rất sợ chó cho đến khi theo phong trào, cô quyết định nuôi một chú chó nhỏ. Nhưng chính quyết định ấy lại vô tình mở ra một cánh cửa tâm hồn mà chính bản thân Thảo cũng chưa từng chạm tới. Chăm sóc một sinh linh, chứng kiến nó lớn lên, nghe tiếng cào cửa đón đợi mỗi khi đi làm về, Thảo nhận ra rằng chó, mèo không chỉ là vật nuôi, chúng là những người bạn, cũng biết đau, biết buồn và biết trung thành vô điều kiện. Thế rồi, Thảo dần thân vào một hành trình mà nhiều người gọi là “ăn cơm nhà, vác tù và hàng tổng”. “Đó là một ngày, khi tôi đọc được thông tin cần tìm chủ mới cho chú chó bị bỏ rơi ở Đà Nẵng. Nhìn qua ảnh, ánh mắt của nó làm tôi cứ ám ảnh mãi. Tôi quyết định nhận nuôi nó. Hành trình cứu hộ chó, mèo bị bỏ rơi cũng bắt đầu từ đây”, Thảo nhớ lại.

Năm 2021, Trạm Xanh chính thức ra đời. Đó không phải là một trung tâm cứu hộ bề thế với kinh phí dồi dào, đồng đức tình nguyện viên như ở nhiều tỉnh, thành khác. Trạm Xanh của Thảo thực chất là một căn nhà thuê cũ kỹ, được cô tự tay sửa sang, chắp vá lại từng góc không gian sao cho phù hợp với việc chăm sóc chó, mèo. Đó là một hành trình gần như độc hành. Một mình Thảo xoay xở giữa bộn bề công việc, không người hỗ trợ thường xuyên, không nguồn quỹ bảo trợ cố định. Phần lớn kinh phí duy trì trạm, từ tiền thuê nhà đến từng bao hạt, từng lọ thuốc vắc-xin, đều do cô tự mình chi trả từ những đồng lương tích góp qua nhiều năm đi làm.

## Trạm của hy vọng

Tình yêu với động vật đã giúp Thảo đứng vững trước nhiều thách thức và định kiến. Bất kể mưa nắng, đêm hôm, hãy nghe tin có chú chó bị lạc, chú mèo bị bỏ rơi hay bị thương, cô gái trẻ với thân hình mảnh mai ấy lại lên đường. Cô mang chúng về trạm, bỏ tiền ra mời bác sĩ thú y đến thăm khám, điều trị, tìm chủ mới cho chúng. Nếu không có ai nhận nuôi, Trạm Xanh lại trở thành ngôi nhà chung để chúng được bao bọc đến cuối đời.

Những ngày đầu, cô lúng túng trước những vết thương lở loét hay những căn bệnh truyền nhiễm. Nhưng tình yêu với động vật giúp Thảo tự mày mò học hỏi, tích lũy kiến thức thú y qua từng ca cứu hộ. Tiêm thuốc, sát trùng vết thương, nhận biết các triệu chứng bệnh lý..., những việc làm ấy dần giúp cô trở thành một bác sĩ tay ngang đầy kinh nghiệm.

Trang fanpage của Trạm Xanh cũng trở thành địa chỉ tin cậy để mọi người đăng tin tìm kiếm thú cưng thất lạc hoặc tìm chủ mới cho những chú chó, mèo cơ nhỡ. Thảo rất khắt khe trong việc tìm chủ mới. Cô không giao chúng cho bất kỳ ai chỉ vì họ muốn nuôi. Cô yêu cầu chủ mới phải cam kết về việc tiêm chủng vắc-xin định kỳ, phải triệt sản để tránh tình trạng nhân giống vô kiểm soát dẫn đến việc bỏ rơi và đặc biệt là khi ra đường phải có xích. Cô bảo, những quy định ấy đôi khi bị cho là khó tính nhưng với Thảo, đó là trách nhiệm. Cô đã cứu chúng từ cõi chết, nên phải bảo đảm rằng quãng đời còn lại của chúng phải thật sự an toàn và hạnh phúc.

Có những chiều muộn, đứng giữa Trạm Xanh, nhìn những chú chó, mèo đang bình yên ăn thức ăn mình vừa chuẩn bị, Thảo thấy mình vừa như một người mẹ, vừa như một kẻ mắc nợ, mà như Thảo chia sẻ: “Hình như kiếp trước, em mắc nợ gì tụi nhỏ này”. Thảo cũng có một thói quen khiến nhiều người xót xa: Đi gom thi thể những chú mèo không may bị tai nạn giao thông trên đường về chôn cất.

## Yêu thương cần được lan tỏa

Giữa âm thanh của gần 40 chú chó, mèo đủ chủng loại đang vây quanh, Thảo vẫn có thể rành mạch kể về hành trình cứu hộ và đặc tính của từng đứa một. Trí nhớ của cô về chúng tỉ mỉ đến



Nguyễn Thị Thu Thảo có tình yêu đặc biệt với chó, mèo - Ảnh: D.H



Trạm Xanh trở thành ngôi nhà chung của những chú chó, mèo bị bỏ rơi - Ảnh: D.H

lạ kỳ. Đây là chú chó mà cô từng phải đến tận nơi, bỏ tiền ra để chuộc về ngay trước khi bị chủ cũ mang đi bán giết thịt. Kia là chú mèo hoang gây trở ngại được tìm thấy thoi thóp ven đường và kia nữa là chú chó bị tai nạn gãy chân, nằm co quắp chờ chết cho đến khi Thảo xuất hiện. Mỗi con là một số phận, một vết thương nhưng tất cả đều đã được Thảo và các tình nguyện viên của Trạm Xanh đưa về để bắt đầu một cuộc đời mới.

Thế nhưng, đằng sau những câu chuyện hồi sinh là những góc khuất mà Thảo ít khi bộc lộ. Cứ mỗi lần nhắc về những ngày đầu hay về một con chó, mèo nào đó đã không thể vượt qua, giọng Thảo lại chùng xuống, mắt rưng rưng. Có những chú mèo mang về trong tình trạng quá nặng, Thảo đã thức trắng nhiều đêm, giành giật từng hơi thở với tử thần nhưng rồi chúng vẫn lặng lẽ ra đi trên tay cô. Cảm giác ấm nóng rồi lạnh dần của một sinh linh nhỏ bé là nỗi ám ảnh cực độ. Thảo thường tự trách mình: “Giá mà mình đến sớm hơn”, “giá mà mình có nhiều kinh nghiệm hơn”, “giá mà...”.

Trên hành trình ấy, không ít lần cô thấy mình thực sự cô đơn. Gia đình, dù thương con nhưng không phải lúc nào cũng đủ kiên nhẫn để ủng hộ hoàn toàn một công việc bao đồng

và đầy rủi ro này. Áp lực từ những lời can ngăn của người thân, sự phản đối của hàng xóm khiến nhiều lần Trạm Xanh phải di dời địa điểm, cộng thêm thói quen ăn thịt chó, mèo vẫn còn hằn sâu trong cộng đồng... tất cả tạo thành một rào cản vô hình. Cuộc sống mà cô chọn có vất vả không? Có chú! Mệt mỏi không? Chắc chắn là có! Nhưng khi nhìn vào những đôi mắt trong veo, thơ ngây ấy, Thảo lại thấy lòng mình bình yên lạ kỳ.

Là người âm thầm dõi theo và ủng hộ Thảo suốt thời gian qua, chị Hoàng Lê Na (phường Đồng Hới) thường xuyên chia sẻ các bài đăng của Trạm Xanh như một cách để lan tỏa thông điệp nhân văn đến cộng đồng. Không chỉ dừng lại ở sự ủng hộ tinh thần, chị Lê Na còn hỗ trợ kinh phí chăm sóc và thường xuyên ghé qua nhà hàng Sabochi để xin đồ ăn mang về cho chó, mèo ở trạm ăn. “Phải yêu thương thực sự mới có thể bám trụ được với một công việc đầy áp lực và nhọc nhằn như thế này. Trân trọng những gì Thảo đang cố gắng, tôi chỉ cố gắng trong điều kiện cho phép để hỗ trợ em ấy. Tôi rất mong có thêm nhiều người cùng chung tay, để hành trình của Thảo bớt phần đơn độc”, chị Na bày tỏ.

DIỆU HƯƠNG

# Quảng Trị muôn vẻ

1



*Đẹp ngỡ ngàng*

**Kim Phú**

Rời xa những ồn ào phố thị, hãy tìm về với Kim Phú - vùng đất nằm nép mình bên những dãy núi đá vôi miên di sản của tỉnh Quảng Trị. Nhìn từ trên cao, Kim Phú hiện ra như một bức tranh thủy mặc khổng lồ, nơi những dòng sông uốn lượn mềm mại giữa các dải lụa vàng của đồng ruộng. Những ngọn núi sừng sững, nhấp nhô giữa màn sương mờ ảo tạo nên một vẻ đẹp vừa ma mị, vừa hoang sơ thoát tục. Khi mặt hồ phẳng lặng soi bóng những đỉnh núi cao vút, ranh giới giữa thực và ảo như bị xóa nhòa. Bạn sẽ ngỡ như mình đang lạc bước vào một thế giới tiền sử, nơi thiên nhiên vẫn giữ trọn vẻ nguyên thủy từ thuở sơ khai.

-Ảnh: LÊ TÚ

2



3



4

1. Không phải ngẫu nhiên mà các nhà làm phim Hollywood lại chọn nơi đây làm bối cảnh cho siêu phẩm Kong: Skull Island
2. Kim Phú không chỉ có sự kỳ vĩ. Đi sâu vào lòng thung lũng, ta bắt gặp một nhịp sống bình dị đến lạ thường
3. Kim Phú hôm nay trở thành điểm đến của nhiều đoàn làm phim
4. Một "Đào Đầu Lâu" ngoài đời thực không hề đáng sợ, mà trái lại, nó mang vẻ đẹp của một vùng di sản cần được nâng niu và khám phá